

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: M. V.,
bytem X

proti
žalovanému: Krajský úřad Jihomoravského kraje,
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 5. 12. 2018, č. j. JMK 168414/2018, sp. zn. S-JMK 165238/2018/OD/VW,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalobce nemá právo na náhradu nákladu řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasné podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 18. 9. 2018, č. j. ODSČ-91827/18-25 (dále též „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným

ze spáchání přestupků provozovatele vozidla podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „silniční zákon“).

2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupků podle ustanovení § 125f odst. 1 silničního zákona, kterých se dopustil tím, že jako provozovatel vozidla tov. zn. X, reg. zn. X, v rozporu s ustanovením § 10 odst. 3 silničního zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená silničním zákonem. Porušení pravidel silničního provozu uvedeným vozidlem:
 - a. spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 4 písm. c) silničního zákona, mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona bylo zjištěno Městskou policií Brno (dále též „MP“) na pozemní komunikaci Grmelova 1 v Brně dne 5. 3. 2017 v 09:38 hod. Řidič vozidla, který není znám, nerespektoval povinnosti vyplývající ze zákazové značky „Zákaz zastavení“.
 - b. spočívající v neoprávněném zastavení, tedy porušení povinnosti dle ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) silničního zákona, mající znaky přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. k) silničního zákona bylo zjištěno MP na pozemní komunikaci Gallašova 2 v Brně dne 30. 8. 2017 v 03:58 hod. Řidič vozidla, který není znám, neoprávněně zastavil ve vzdálenosti kratší než 5 metrů před hranicí křižovatky.
3. Za spáchání přestupků provozovatele vozidla byla žalobci podle ustanovení § 125f odst. 3 ve vazbě na ustanovení § 125c odst. 5 písm. g) a § 125g odst. 3 silničního zákona, ustanovení § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a ustanovení § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb. uložena sankce ve formě pokuty ve výši 2 000,- Kč a povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1 000,- Kč.

II. Žaloba

4. V žalobě žalobce nejprve stran prvního vytýkaného přestupku uvedl, že správní orgány řádně nezkoumaly materiální znaky přestupku, ke kterému se vztahuje odpovědnost provozovatele vozidla. Správní orgány vycházely pouze z formálních znaků přestupku. Žalobce měl za to, že v daném případě absentoval materiál znak přestupku, neboť v místě spáchání přestupku byl dostatek prostoru pro obousměrnou jízdu, tedy silnice zůstala průjezdná v šířce více jak 6 metrů. Dopravní značky upravující zákaz zastavení jsou zde umístěny z doby, kdy na protější straně ulice byla opravná autobusů, která se zde již více než 10 let nenachází.
5. K druhému vytýkanému přestupku žalobce rovněž konstatoval, že správní orgány nezkoumaly materiální znaky přestupku. V daném případě měl však žalobce za to, že absentoval rovněž materiální znak přestupku, neboť nemohlo dojít k jakémukoliv ohrožení či omezení plynulosti dopravy. Ulice Gallašova byla v dané době pro

rekonstrukci uzavřena, tedy nelze hovořit o tom, že by vozidlo stálo v křižovatce, když křižovatka je definována jako místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují, přičemž pozemní komunikace je definována jako dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti. Ulice Gallašova byla v předmětné době z důvodu rekonstrukce uzavřena, když byly osazeny i dopravní značky Zákaz vjezdu a dále dopravní zařízení Z2, Zábrana pro označení uzavírky, přičemž termín dokončení a předání byl dne 31. 8. 2017, tedy až den následující po domnělém přestupku. Dle žalobce tedy nemohlo dojít k neoprávněnému zastavení a porušení ustanovení § 27 odst. 1 písm. d) silničního zákona, neboť se v daném místě žádná křižovatka nenacházela. Žalobci rovněž nebylo známo, čím mělo dojít k měření vzdálenosti 5 metrů, neboť ze spisu takováto skutečnost nevyplývala, nebylo doloženo žádné (natož řádné) měřidlo.

6. Žalobce dále uvedl, že sice došlo k přezkumu prvostupňového rozhodnutí žalovaným, avšak na základě podnětu podjatosti. Žalobce měl za to, že po projednání námítky podjatosti bude mít možnost podat řádné odvolání, což mu však bylo de facto odepřeno. Správní orgán nepostupoval dle ustanovení § 4 odst. 2 správního řádu, když žalobci nesdělil, že o námitce nemůže rozhodnout a bude o ní rozhodovat jako o odvolání nadřízený orgán. Žalobce tedy nemohl své odvolání nikdy doplnit, resp. podat řádné odvolání ve věci samé. Správní orgány tak značně omezily práva žalobce na řádný proces a zatížily celé řízení zásadní vadou, neboť žalobce nemohl řádně uplatnit svá práva. Žalobce připomenul, že je laikem, a veřejná správa je službou veřejnosti a každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstříc.
7. Nadto žalobce již při ústním jednání uváděl potřebu zkoumat materiální znaky přestupku, avšak ze strany správních orgánů nebyly tyto námítky řádně vypořádány, respektive ani zaujato řádné stanovisko s výjimkou obecného konstatování ze strany správního orgánu.
8. Závěrem žalobce navrhl, aby krajský soud napadené, jakož i prvostupňové, rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný ve svém vyjádření trval na posouzení skutkového stavu, který měl za prokázaný.
10. V případě výroku I. prvostupňového rozhodnutí byl skutkový stav řádně zjištěn a prokázán. Není na žalobci, aby zpochybňoval účel dopravního značení, naopak platí presumpce jeho správnosti.
11. Rovněž v případě výroku II. prvostupňového rozhodnutí byl skutkový stav zjištěn řádně. Skutečnost, že je z důvodu stavby zakázán vjezd do určité ulice, neznamená, že se přestane jednat o křižovatku. I vozidla stavby se potřebují na místo nějak dostat a nějak z něj bezpečně vyjet, což jen prokazuje dodatková tabulka pod zákazovou značkou, rovněž zaznamenaná v dokumentaci.

12. K otázce odvolání žalovaný konstatoval, že byl žalobce v prvostupňovém rozhodnutí o možnosti podání opravného prostředku řádně poučen. Nebyl důvod žalobce vyzývat k dalšímu doplnění odvolání. Správní orgány naopak postupovaly tak, aby maximálně šetřily práva žalobce. Námitky žalobce, které vznesl v průběhu řízení, byly správními orgány řádně vypořádány, pochybení neshledalo ani Ministerstvo dopravy ČR jako nadřízený správní orgán zabývající se podnětem na přezkum.
13. Žalovaný měl proto za to, že podaná žaloba není důvodná. Napadené rozhodnutí vychází ze zcela spolehlivě zjištěného stavu věci, k jeho vydání byly shromážděny naprosto dostatečné podklady, zjištěný skutkový stav byl správně právně posouzen, v řízení před správním orgánem nedošlo k porušení práv žalobce. Žalobce nebyl napadeným rozhodnutím zkrácen na svých právech. Z těchto důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.) a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
15. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
16. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
17. Pokud se týká námitek stran zjištění a prokázání materiálního znaku vytýkaných přestupků, zdejší soud konstatuje, že i přesto, že jsou správní orgány povinny konkrétní společenskou nebezpečnost deliktu zkoumat, není zpravidla nutno, aby se jí explicitně a zdlouhavě zabývaly i při odůvodňování svých rozhodnutí. V zásadě totiž platí, že materiální stránka přestupku je dána již naplněním skutkové podstaty přestupku. Až ve chvíli, kdy je z okolností případu zjevné, že existují takové výjimečné skutečnosti, jejichž nezohlednění by vedlo k výsledku zjevně rozporného s účelem a funkcí správního trestání (tedy ve chvíli, kdy konkrétní společenská nebezpečnost nedosahuje ani minimální hranice typové nebezpečnosti), musí se intenzitou konkrétní společenské nebezpečnosti podrobně zabývat i v odůvodnění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2011, č. j. 1 Afs 14/2011 – 62).
18. Správní orgán I. stupně se k otázce naplnění materiálního znaku přestupků vyjádřil na straně 6 svého rozhodnutí, když uvedl: „*Při posuzování společenské škodlivosti jednání pachatele přestupku jakožto materiální stránky přestupku dospěl správní orgán k závěru, že i tato stránka přestupku byla naplněna. Přestupek má charakter ohrožovacího přestupku, u něhož k naplnění skutkové podstaty postačuje, že došlo k ohrožení zákonem chráněného zájmu, aniž by muselo dojít ke konkrétním škodlivým důsledkům. Proto je na místě trestat zastavení v místě, kde se zastavit nesmí, tj. ve vzdálenosti kratší než 5 m před hranicí*

křižovatky (ad II) či na zákazu zastavení (ad I). Ohrožení či porušení zájmu chráněného zákonem je dáno porušením konkrétního zákazu, příkazu či povinnosti, za běžných, zákonem předvídaných okolností, neboť již naplněním formálních znaků je ohrožen či porušen zájem společnosti. Aby tomu tak nebylo, musely by existovat významné okolnosti takový závěr vylučující. Takové okolnosti však shledány nebyly. Provozovatel vozidla rezignoval na povinnost stanovenou v zákoně, tj. zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, neboť sám výsledek prokazuje, že tuto povinnost nezajistil. “ Na straně 3 a 4 prvostupňového rozhodnutí bylo rovněž konstatováno: „K námitkám správní orgán uvádí, že materiální znak ohrožovacího přestupku spočívající ve společenské škodlivosti je naplněn již samotným vytvořením potenciálně nebezpečné situace, aniž by muselo dojít ke konkrétně škodlivým důsledkům. (...) K výše sděleným námitkám správní orgán uvádí, že materiální znak přestupku byl dostatečně vysvětlen výše. Dále upozorňuje, že provozovatel je povinen, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Jeho povinností je řídit se dopravním značením a pravidly v souladu se zákonem a není na místě je jakýmkoliv způsobem zlehčovat či od nich upouštět. “

19. Žalobce stran absence materiálního znaku prvního z vytýkaných přestupků, tj. nerespektování povinnosti vyplývající ze zákazové značky „Zákaz zastavení“, uváděl, že byl v daném místě dostatek prostoru pro obousměrnou jízdu, silnice tedy zůstala průjezdná v širce více než 6 metrů a dopravní značka je v místě umístěna z doby, kdy na protější straně ulice byla oprava autobusů, která se zde však již nenachází.
20. Krajský soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 8 As 68/2009 – 83, v němž byla řešena obdobná situace, podle kterého „(...) s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu vyslovené v rozhodnutích ze dne 27. 9. 2005, č. j. 1 Ao 1/2005 - 98 a ze dne 7. 1. 2009, č. j. 2 Ao 3/2008 - 100, (všechna rozhodnutí soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), lze pro nyní souzenou věc konstatovat, že zákazová dopravní značka č. V 12c „Zákaz zastavení“ je opatřením obecné povahy, jelikož naplňuje jeho materiální znaky. Je tudíž správním aktem, kterému svědčí presumpce správnosti. To znamená, že se na dopravní značku musí nahlížet jako na zákonnou, dokud není prokázán opak, tedy až do okamžiku, kdy k tomu příslušný orgán vysloví její nezákonnost. K tomu ovšem v době spáchání přestupku a dle obsahu správního spisu ani následně nedošlo. Z ustanovení § 4 písm. c) zákona o silničním provozu, jehož porušení bylo stěžovateli dáváno za vinu, jednoznačně plyne, že účastník provozu na pozemních komunikacích je povinen se řídit mimo jiné i dopravními značkami. S ohledem na zásadu ignoratiae legis non excusat se přitom nemůže ospravedlňovat, že neví, co daná značka symbolizuje a k čemu jej zavazuje. Z fotodokumentace přiložené ve spisu navíc plyne, že předmětná značka byla jasně a plně viditelná, nebyla kupř. zakrytá spadaným listím či nánosem sněhu. Stěžovatel z ní nikterak nemohl vyvodit, že by se mohlo jednat o značku, kterou by nebylo třeba respektovat. Pokud by však skutečně nějaké pochybnosti měl, jednalo by se toliko o jeho soukromý názor, který mu však neumožňuje porušovat veřejnoprávní pravidla. Ze zákona o silničním provozu, prováděcích předpisů ani z jiných právních předpisů nelze dovodit, že by

účastník provozu na pozemních komunikacích sám mohl činit soudy o zákonnosti dopravní značky a na základě svého hodnocení se rozhodnout, zda se zákazem vyjádřeným danou značkou bude či nebude řídit (k tomu srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové, pobočka v Pardubicích, ze dne 17. 10. 2007, č. j. 54 Ca 4/2007 - 146 nebo usnesení Ústavního soudu ze dne 6. 1. 1998, sp. zn. I. ÚS 263/97, <http://nalus.usoud.cz>)... K tomu lze poukázat na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 26. 8. 2009, č. j. 1 As 57/2009 - 51, dle kterého se účastník silničního provozu musí řídit dopravním značením, a to i tehdy, „když se mu to jeví jako nevhodné, nepohodlné či neúčelné. Porušení povinnosti řídit se dopravním značením není přestupkem pouze v případě okolností upravených v příslušných právních předpisech, tedy mj. v případě krajní nouze či nutné obrany (§ 2 odst. 2 zákona o přestupcích)“. Taková situace ovšem v dané věci nenastala a stěžovatel ji ani netvrdil. Na tomto místě odkazuje Nejvyšší správní soud dále na ustanovení § 78 odst. 2 zákona o silniční dopravě, dle kterého se dopravní značky smějí užívat jen v takovém rozsahu a takovým způsobem, jak to nezbytně vyžaduje bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích nebo jiný důležitý veřejný zájem. Nejvyšší správní soud v již zmiňovaném rozhodnutí č. j. 2 Ao 3/2008 - 100 konstatoval, že „smysl umístění dopravních značek nemůže být samoúčelný či dokonce šikanózní, nýbrž že musí být racionální a opodstatněný některým z uvedených legitimních důvodů. Pokud takový důvod neexistuje, jedná se o dopravní značku umístěnou protizákonně.“ Pokud by stanovení zákazu zastavení při vjezdu do areálu mateřské školy na ul. Bezručova nesplňovalo podmínky vymezené v uvedeném ustanovení, a tudíž by se jednalo o nezákonně umístěnou dopravní značku, právní řád poskytuje možnost, jak se domoci zjednání nápravy. Děje se tak ovšem ve zcela jiném řízení než je rozhodování o přestupcích, přičemž tato řízení nelze zaměňovat. Jak již bylo uvedeno výše, zákazová dopravní značka je opatřením obecné povahy, o jejímž zrušení není oprávněn rozhodovat správní orgán v řízení o přestupku, krajský soud a není k tomu příslušný ani Nejvyšší správní soud v rozhodování o důvodnosti této kasační stížnosti. Soudní řád správní totiž obsahuje vlastní procesní režim řízení o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části, a to postupem dle § 101a - § 101d s. ř. s. V tomto směru tak lze uzavřít, že otázka existence rozhodnutí o umístění dopravní značky není pro posouzení viny a trestu za spáchání dopravního přestupku podstatná. Námitky stěžovatele nesměřovaly proti způsobu zjištění spáchání přestupku nebo vedení či výsledku přestupkového řízení. Informace, které stěžovatel či správní orgán prvního stupně předložili pro podporu svých argumentů o nezákonnosti či zákonnosti dopravní značky, nejsou pro přestupkové řízení významné.“

21. S ohledem na výše uvedené závěry krajský soud shledal námitky žalobce vůči účelnosti předmětné dopravní značky, dostatečnosti prostoru pro oboustrannou jízdu v daném místě, jakož i tomu, že se touto otázkou správní orgány nezabývaly, za irrelevantní, neboť účastník provozu na pozemních komunikacích není oprávněn rozporovat dopravní značení v řízení o jeho přestupku jen na základě vlastního soudu o jeho smysluplnosti či protizákonnosti.
22. V případě druhého vytýkaného přestupku žalobce mj. zpochybnil formální znak přestupku, neboť s ohledem na uzavření ulice Gallašova pro rekonstrukci nešlo v dané době hovořit o tom, že by vozidlo stálo v křižovatce.

23. Dle ustanovení § 2 písm. w) silničního zákona je křižovatkou *místo, v němž se pozemní komunikace protínají nebo spojují; za křižovátku se nepovažuje vyústění polní nebo lesní cesty nebo jiné účelové pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci.*
24. Dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, je pozemní komunikací *dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.*
25. Krajský soud k této námitce uvádí, že pozemní komunikace, byť ve fázi rekonstrukce, je stále pozemní komunikací *per se*, tudíž pro ni nadále platí dopravní předpisy, které je nutno účastníky provozu na pozemních komunikacích dodržovat. Totéž poté platí i v případě vyústění rekonstruované pozemní komunikace na jinou pozemní komunikaci, tj. křižovatky, kterou je stále nutno vnímat jako křižovátku, byť není v průběhu rekonstrukce pozemní komunikace užívána běžnými účastníky silničního provozu, na které je nutno dodržovat dopravní předpisy vztahující se k provozu na ní. Žalovaný přitom zcela správně upozornil na skutečnost, že situace, kdy je z důvodu stavby zakázán vjezd do určité ulice, ještě sama o sobě neznamená, že se přestane jednat o křižovátku, neboť je nutné minimálně pomýšlet na vozidla stavby, která se potřebují na danou komunikaci bezpečně dopravit, vyjet z ní a rovněž se v ní pohybovat. Pokud by soud připustil žalobcův pohled na danou problematiku, mohlo by *ad absurdum* dojít k situaci, kdy by byl vjezd na rekonstruovanou pozemní komunikaci zcela znemožněn, neboť by bylo možné celé původní místo křižovatky považovat za volné prostranství pro parkování. Takový výklad však není z logiky věci možné připustit. Soud znovu opakuje, že ze silničního zákona ani z jiných právních předpisů nelze dovodit, že by účastník provozu na pozemních komunikacích mohl činit soudy o zákonnosti, vhodnosti či účelnosti dopravních předpisů a na základě svého vlastního úsudku se rozhodnout, zda se jimi bude či nebude řídit. Jestliže tedy neznámý řidič vozidla žalobce počítal s tím, že jeho jednání je v souladu s dopravními předpisy, ačkoliv tomu tak objektivně nebylo, jedná se o pochybení, které lze klást pouze k jeho tíži, resp. k tíži žalobce jakožto provozovatele předmětného vozidla.
26. Soud se neztotožnil rovněž s tvrzením žalobce, že z fotografií založených ve správním spise neplyne přesná vzdálenost místa parkování vozidla od hranice křižovatky, neboť měl na rozdíl od žalobce za to, že popsané protiprávní jednání neznámého řidiče bylo dostatečně prokázáno. Z fotografií jednoznačně vyplývá, kde přesně vozidlo stálo a že se jednalo o místo ve vzdálenosti kratší než 5 m od hranice křižovatky, přičemž tato skutečnost je s ohledem na postavení vozidla žalobce fakticky na hranici samotné křižovatky z fotografií zřejmá pouhým okem, tedy bez nutnosti mít ve spise zadokumentován rovněž snímek zachycující určení vzdálenosti vozidla od hranice křižovatky pomocí měřicího zařízení. V průběhu správního řízení nevznikly žádné pochybnosti o tom, že jde o stání vozidlem v rozporu s ustanovením § 27 odst. 1 písm. d) silničního zákona, proto nelze správním orgánům vytýkat, že se např. více nevěnovaly přesné vzdálenosti parkujícího vozidla od hranice křižovatky. Spisový materiál dokumentoval protiprávní stání žalobcova vozidla dostatečně. Krajský soud měl proto za to, že i v případě druhého vytýkaného přestupku byl správními orgány řádně zjištěn skutkový stav, který byl rovněž prokázán, protože byla prokázána jak formální, tak rovněž materiální stránka vytýkaného přestupku.

27. K otázce přezkumu prvostupňového rozhodnutí na základě žalobcovy námitky podjatosti a odepření žalobci podat řádné odvolání, uvádí krajský soud následující.
28. Krajský soud z obsahu správního spisu ověřil, že byl žalobce na straně 8 prvostupňového rozhodnutí řádně poučen o možnosti podat proti rozhodnutí odvolání, včetně uvedení odvolací lhůty, obsahu odvolání, jakož i správního orgánu, ke kterému se odvolání podává. Prvostupňové rozhodnutí bylo žalobci doručeno dne 1. 10. 2018. Poslední den lhůty k podání odvolání bylo žalobcem správnímu orgánu I. stupně odesláno podání žalobce, označené jako „námitka podjatosti k vydanému rozhodnutí ze dne 18.9.2018“. Toto podání bylo správním orgánem I. stupně vyhodnoceno jako odvolání, a to i přes skutečnost, že ve svém podání žalobce uvedl, že žádá o vypořádání námitky před podáním odvolání proti rozhodnutí.
29. Soud v této souvislosti odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2018, č. j. 3 As 219/2017 – 56, dle kterého: *„V případě námitky podjatosti lze nad rámec výše řečeného považovat za klíčovou otázku doby, v níž může být uplatněna. Žalovaný stěžovateli ve vyjádření vytkl, že tuto nevzněl během správního řízení, ale až „zpětně“, přičemž v souladu rozsudkem Krajského soudu v Brně sp. zn. 29 Ca 200/96 musí být uplatněna do vydání rozhodnutí ve věci samé. Stěžovatel považuje danou judikaturu za překonanou, přičemž zdůraznil, že námitku vznesl ihned poté, co se o důvodech podjatosti dozvěděl. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že jakkoliv s tím stěžovatel nesouhlasí, je zdejší soud přesvědčen, že i na recentní úpravu správního řízení lze uplatnit žalovaným odkazovanou judikaturu, která stojí na názoru, že má-li mít rozhodnutí o tom, zda je pracovník správního orgánu vyloučen, smysl, musí předcházet rozhodnutí o věci samé; rozhodovat o této otázce dodatečně zákon samostatně zpětně neumožňuje. Opačný přístup by postrádal logiku, neboť smyslem institutu námitky podjatosti je vyloučit možnost, aby se na výkonu pravomoci správního orgánu bezprostředně podílely osoby, u nichž lze důvodně pochybovat o jejich nepodjatosti; jelikož jde o institut správního řízení, je zřejmé, že směřuje k tomu, aby případná podjatost takových osob neatakovala účel správního řízení, kterým je vydání rozhodnutí (§ 9 správního řádu). Stěžovatel přitom absenci nestrannosti správního orgánu „namítá“ (ke kvalitě námitek viz níže) až ve svém odvolání, tj. po vydání správního rozhodnutí I. stupně. Účelu správního řízení tak již bylo, byť v daný moment pouze nepravomocně, dosaženo, čímž bylo a je pojmově vyloučeno, dovolávat se ex post aktivace mechanismu, který má jeho zatížení tímto deficitem bránit. O námitce podjatosti pracovníků orgánu I. stupně, uplatněné stěžovatelem až po vydání rozhodnutí, tedy již nebylo možné rozhodnout v režimu § 14 správního řádu (srov. též rozsudek zdejšího soudu ze dne 27. 8. 2013, č. j. 2 As 134/2011 – 200), ale posuzuje se jako námitka uplatněná v odvolání.“*
30. S ohledem na výše uvedené je tedy možno konstatovat, že postup správního orgánu I. stupně, jakož i žalovaného, zcela konvenoval recentní judikatuře, která v případě podání námitky podjatosti vůči správnímu orgánu I. stupně po vydání prvostupňového rozhodnutí vyžaduje posouzení takové námitky jakožto odvolací námitky.
31. Žalobce byl rovněž v prvostupňovém rozhodnutí řádně poučen o možnostech podání opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí, avšak bez zjevného a sděleného důvodu této možnosti nevyužil, když pouze v poslední den odvolací lhůty odeslal svou námitku podjatosti. Z jakého důvodu žalobce ve stanovené lhůtě nepodal odůvodněné odvolání

proti prvostupňovému rozhodnutí, žalobce ani v podané žalobě neobjasnil. Za daných okolností však nebylo povinností správních orgánů žalobce vyzývat k dalšímu doplnění odvolání. Správní orgány naopak postupovaly tak, aby maximálně šetřily práva žalobce. S ohledem na skutečnost, že žalobce proti prvostupňovému řízení nepodal žádné odvolání, tedy ani odvolací námitky, přezkoumal žalovaný správně prvostupňové rozhodnutí toliko obecně stran souladu rozhodnutí s právními předpisy. Nebylo povinností žalovaného se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabývat otázkou prokázání materiální stránky vytýkaných přestupků. Nadto lze poznamenat, že se vypořádání této námítky věnoval již správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí, a to dostatečně. Pokud měl žalobce za to, že podáním námítky podjatosti se lhůta pro podání odvolání přerušuje, lze pouze poznamenat, že tato domněnka žalobce byla nesprávná, přičemž negativní důsledky z ní vyplývající jdou čistě k tíži žalobce samotného. Ani této námitce proto soud nevyhověl.

V. Závěr a náklady řízení

32. Optikou shora učiněného náhledu je proto zřejmé, že postup žalovaného nevybočil z rámce zákonem stanovených právních hledisek, v odůvodnění rozhodnutí jsou správně posouzeny rozhodující právní i faktické skutečnosti, z nichž žalovaný vycházel, skutková zjištění jsou přehledně a srozumitelně uvedena a vyplývají z uvedených důkazů. Skutkový stav věci byl tedy zjištěn v souladu s ustanovením § 3 správního řádu. Soud neshledal ve správním řízení žádná procesní pochybení, která by měla za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé.
33. Soud tak neshledal žádný z uplatněných žalobních bodů důvodným a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by měla za následek nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti. Soud proto žalobu jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
34. Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení jsou odůvodněny ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., když úspěšnému žalovanému nevznikly náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti a žalobce nebyl v řízení úspěšný, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení.
35. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

JUDr. Petr Polách, v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.